

Răspunsul conducerii Bibliotecii regale (K.B.) a fost pozitiv, dar în schimbul efortului financiar suportat de K.B. se punea "o singură condiție" și anume ca responsabilitatea organizării manifestării să fie lăsată în exclusivitate unei singure persoane, d-l Dan Shafran, salariat la K.B. Eu nu am fost în Suedia în perioada când s-a desfășurat manifestația, dar am primit programul (care cuprindea mai multe conferințe eșalonate pe 3-4 săptămâni). El nu era rău în principiu, dar ceea ce m-a surprins era unilateralitatea lui și absența totală din program a unor nume care stau la baza literaturii române. N-au avut onoarea să stea alături de Tristan Tzara, de Celan și Sorescu, nici un clasic. Și aceasta în timp ce în țară se desfășura "Anul Caragiale". Umila mea părere (și nu numai a mea) este că publicului suedez i s-a oferit o imagine incompletă a ceea ce literatura română este cu adevărat. Păcat, o mare ocazie ratată!

Mi-am exprimat rezerva față de acest program cu câteva săptămâni înainte ca manifestarea să aibă loc și am scris câte o scrisoare cu același conținut Ambasadei, la Fundație și la Ministerul Culturii la București, în sensul celor exprimate mai sus. De la Ministerul Culturii nu am primit nici un răspuns, d-l Buzura mi-a telefonat și m-a asigurat că totul vă fi bine, iar de la ambasadă am primit un răspuns din care v-am povestit mai sus, cum s-a întâmplat treaba de la KB. În opinia mea, manifestarea de la KB era foarte importantă ca instituțiile românești să lase unei singure persoane realizarea ei după bunul său plac. Chiar dacă, sau cu atât mult, cu cât este vorba de d-l Dan Shafran. Se știe, lipsa de fonduri duce pe cel în cauză la compromisuri, dar există limite la toate.

Să sperăm că Anul Cultural al României în Suedia va fi plin de învățăminte pentru toată lumea în acțiunile viitoare de acest fel.

George Cristea, Stockholm, 16 ianuarie 2003."

M-am adresat din nou d-ului George Cristea, rugându-l să-mi răspundă la toate întrebările puse, deoarece consider că prezentările făcute în CURIERUL ROMÂNESC ale acestui eveniment sunt documente care vor ajuta la o analiză obiectivă a acestui "An cultural românesc în Suedia", ca greșelile făcute să nu se mai repete, sau realizările să fie un exemplu pentru viitor.

Am primit următorul răspuns:

Stimată Doamnă Constantinescu,

latați mai jos răspunsurile în forma cerută:

1. Am răspuns. 2. Practic nu am făcut parte din nici un colectiv și nici nu știu; am rămas însă deschis la orice solicitări, dar acest lucru nu s-a întâmplat.

3. Lars Kollberg poate răspunde desigur în cunoștință de cauză. 4. Desigur suedezilor în primul rând, dar și românilor stabiliți în Suedia. Ca dovadă, la unele manifestări din program numărul acestora din urmă a fost mai mare decât al primilor.

5. Este de solicitat ambasada să răspundă pertinent la această întrebare. Ca persoană privată, care am luat parte ca spectator la câteva manifestări din program, am văzut totdeauna reprezentanți ai ambasadei, dar care a fost contribuția dânsilor la pregătirea respectivei manifestări, eu n-am cum să știu, doar dânsii și cei implicați direct. 6. Când, la început, am prezentat ideea unui "An Cultural al României în Suedia", d-l ambasador a fost interesat și apoi a colaborat cu partea suedeză la definirea și coordonarea programului. La vreo 2-3 ședințe, tot la început, când eu am fost, precum și la ședința cu mulți invitați români și suedezi de la muzeul etnografic, d-sa a luat parte activă la lucrări.

7. Eu nu am avut direct de-a face cu dânsul, dar l-am întâlnit la toate manifestările la care eu am asistat. 8. Am răspuns. 9. Am răspuns care au fost instituțiile pe care eu le-am contactat. 10. Am răspuns. 11. Am răspuns, rezum ideea: în opinia mea - și nu numai, o manifestare de amploare "Anului Cultural al României" nu se poate face fără implicarea ambasadei, ca reprezentant oficial al Statului Român aici, și nici fără aportul Fundației Culturale Române din București, a cărei menire,

printre altele, este promovarea culturii românești peste hotare. (Să nu uităm că statutul de funcționare al Fundației Culturale Române este inspirat de cel al lui Svenska Institutet, în primul rând). 12. La manifestările de mare anvergură - mare, la cele mici - mică. 13. Am răspuns. 14. Nu o văd, cel puțin pentru viitorul apropiat. Există însă un precedent și acest lucru va contribui, sper, la o mai ușoară penetrare a altor valori culturale românești în societatea suedeză. 15. Mă refer la manifestarea de la Biblioteca Regală care nu trebuia lăsată pe mâinile unui "selecționer" deloc obiectiv, căruia i s-a oferit pe tavă prilejul de a-și arăta preferințele, viziunea și preocupările personale, care nu coincid nici pe departe cu interesul real al României de a se prezenta unui public străin, care poate lua cunoștință pentru prima dată cu literatura română, marile valori ale acesteia. Nu numai în modesta mea opinie, dar și a multor alți români care și-au manifestat nemulțumirea în scris sau oral, programul de conferințe de la KB reflectă unilateralitate. Dacă a putut fi invitat din țară d-l Cartarescu (de a cărui valoare nu mă îndoiesc) să conferențeze despre Celan, nu era oare nimerit să fi fost chemat cineva să-l prezinte, de exemplu, pe Caragiale, mai ales, și poate chiar de aceea că în România s-a organizat chiar în 2002 "Anul Caragiale"? Sau/și poetul Miloș din Malmö care l-a tradus pe Eminescu în suedeză, nu putea să-l prezinte și el pe cel mai mare poet al nostru măcar alături de Marin Sorescu, dacă un program și un loc separat nu i se putea oferi? Să fim serioși!

George Cristea, Stockholm, 22 ianuarie 2003."

(Continuare din pag. 11: F. Smărăndache.)

ar putea fi interpretată ca o manifestare de dublă loialitate?

F.S.: Indiferent cum ar fi considerată, nu văd ce ar fi rău în asta? Fiecare comunitate procedează similar, adică întretinând legături și ajutând cetățenii din/sau țara nativă.

S.C.: Românii aflați în afara granițelor României ar trebui oare să lucreze voluntar pentru România, sau ar trebui să fie retribuiți pentru activitatea depusă, așa cum sunt și ambasadorii și trimișii speciali ai României în alte țări?

F.S.: Depinde, se înțelege, de funcțiile îndeplinite. Cei care ar lucra pe la misiunile românești din străinătate ar trebui plătiți. Guvernul ar putea sponsoriza și unele publicații, posturi de radio sau televiziune românești din diaspora. Desigur, există Radio România Internațional care transmite de la București și este interceptat în străinătate, cu personal înzestrat: Maria Minciu, Marilena Gheciu, Ioana Nițescu, etc. Am avut ocazia să colaborez cu dumnealor. Țin minte ce mă bucuram în Phoenix când A. Buhoiu prezenta la televiziune un program de-o oră în limba română, duminică după-amiază! Ne strângeam mai mulți români la d-l Nicoară, ba invitam și alte naționalități din oraș, colegi de muncă sau prieteni, să ne admire cântecele și costumele populare. Așa l-am revăzut odată pe Dem Rădulescu într-un sketch despre noua societate formată în România din tot felul de investitori. Sau în Chicago am vizionat un canal TV ce transmitea în românește, iar în Toronto un post de radio, etc.

S.C.: Ce funcții credeți că li s-ar putea acorda originarilor români, cetățeni ai altor state astăzi?

F.S.: Consider că funcțiile pe la ambasadele, consulatele, centrele culturale românești din străinătate, precum și reprezentanți sau parteneri în afară ai unor firme românești.

S.C.: Ultimele întrebare: sunteți francmason sau membru Rotary sau Zonta?

F.S.: Eu nu fac parte din așa ceva, iar de Rotary și Zonta nici nu am auzit.

S.C.: Ce mai doriți să adăugați?

F.S.: Despre "oximoronul genetic" la români - cele două euri ale românului, obsesie a lui Laurențiu Ullici în cartea-i postumă "Mitică și Hyperion", și despre, citând pe Vasile Andru: "viciile de fond ale firii românești, impasul creativității românești și a politicii românești, incapacitatea de a valoriza elanurile minții și energiile naționale, incapacitatea de "a produce relații"*.

* V. Andru, "Mutat la Domnul", Luceafărul, p.12, Nr. 17, 7 mai 2003.

BIROUL JURIDIC AL MINISTERULUI DE EXTERNE SUEDEZ INFORMEAZĂ

Biroul juridic (Juridiska expeditionen) ține de unitatea Ministerului de Externe (UD) pentru probleme consulare și de drept civil și ajută publicul cu unele certificate.

La acest birou se legalizează documente suedeze care sunt cerute de către o autoritate străină, sau care trebuie arătate unei autorități străine.

O legalizare este o ștampilă care confirmă că semnătura pe un document este autentică.

Biroul juridic eliberează deasemeni certificate despre conținutul în legislația străină privind piedici la căsătorie.

Adresa de vizitare: UD, Juridiska expeditionen, Malmortorgsgatan 3 A, et. 7, Stockholm.

Orarul cu publicul: luni-vineri, orele 09.00-12.00.

Telefon: 08-405 51 00. Orar telefonic: luni-vineri, orele 09.00-12.00 și 14.00-15.00.

Adresa poștală: UD, Juridiska expeditionen, 103 39 Stockholm.

14 RĂSPUNSURI

LA CELE MAI FRECVENTE ÎNTREBĂRI:

1. Î.: - Ce este o legalizare?

R.: - O legalizare, pentru unele țări "apostilă", înseamnă că Ministerul de Externe (UD) confirmă că o semnătură pe un document suedez este autentică, în ce calitate a semnat semnatul, precum și că sigiliul sau ștampila de pe document sunt autentice. O legalizare nu spune, deci, nimic despre conținutul din document.

O legalizare poate fi emisă doar de Ministerul de Externe (UD) sau de către o ambasadă suedeză. În mod obișnuit, ea va trebui să fie confirmată și de către ambasada străină din Suedia, care reprezintă țara în care va fi folosit documentul. Dacă legalizarea a fost emisă de o ambasadă suedeză din străinătate, atunci de regulă aceasta trebuie să fie confirmată și de către autoritățile proprii ale țării respective. Ambasada știe la cine trebuie să te adresezi în acest caz.

2. Î.: - Ce este o "apostilă"?

R.: - Conform unei convenții internaționale, se poate ca să se aplice o așa-zisă "apostilă" pe documente care urmează a fi arătate într-o altă țară care este membră a acestei convenții. Când un document este prevăzut cu ștampila "apostilă", el este "exceptat de la orice formă de confirmare", adică în mod normal nu se cere o altă aprobare de la o ambasadă străină. O listă completă a țărilor membre ale acestei convenții se află pe pagina de pe Internet a Convenției de la Haga.

În Suedia, cei care au drept să emită "apostilă", sunt Ministerul de externe prin Biroul juridic (UD, Juridiska expeditionen) și notarii publici (Notarius Publicus). Spre deosebire de legalizare, "apostila", nu poate fi emisă de ambasade sau consulat suedeze.

(Traducerea din suedeză: Octavian Ciupitu.)

(Continuare în numărul următor.)